

RO Fallenius Sanna-Helena(MMM),
Hörman Ari(UM)

17.12.2020

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.-17.12.2020

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.12.2020 - 17.12.2020

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui Saksan puheenjohtajakauden viimeiseen kokoukseen. Neuvosto pääsi ratkaisuun Atlantin ja Pohjanmeren sekä Välimeren ja Mustanmeren kalastuskiintiöistä vuodelle 2021 sekä syvänmeren kalakannoille vuosille 2021 ja 2022. Koska neuvottelut kalastuksen järjestelyistä Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välillä ovat edelleen kesken, päätettiin niihin liittyvien keskeisten kalakantojen osalta soveltaa väliaikaisia kalastuskiintiöitä. Väliaikaiset kiintiöt vuoden 2021 ensimmäiselle neljännekselle vahvistettiin pääsääntöisesti 25 prosenttiin kuluvan vuoden tasosta.

Neuvosto hyväksyi yksimielisesti neuvoston päätelmät EU:n laajuisesta eläinten hyvinvointimerkinnästä. Sen sijaan päätelmät pakkausten etupuolessa olevista ravintoarvomerkinnöistä, ravintosisältöprofileista ja alkuperämerkinnöistä saivat vahvaa mutta eivät yksimielistä tukea, joten ne muuttuivat puheenjohtajan päätelmiksi.

Neuvoston muissa asioissa puheenjohtajamaa informoi järjestämästään maatalouden digitalisaation konferenssista ja maksajavirastokokouksesta. Lisäksi jäsenmaiden joukko Kroatian johdolla esitti muissa asioissa COVID-19 erityistukitoimien jatkamista vuoden 2020 lopun jälkeen kalastus ja vesiviljelyalalla. Maatalousministerit keskustelivat lounaalla maatalouspolitiikan ajankohtaisista asioista.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 13773/20 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen**Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo**

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 13785/20 mukaisesti

Muut kuin lainsäädäntöasiat**KALASTUS**

3. **Neuvoston asetus Atlantin ja Pohjanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2021** (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys
(13850/20, 12189/20 + ADD 1-2)
4. **Neuvoston asetus eräiden syvänmeren kantojen kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuosiksi 2021 ja 2022** (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys
(13853/20, 12126/20 + ADD 1)
5. **Neuvoston asetus Välimeren ja Mustanmeren kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2021** (Komission ehdottama oikeusperusta: SEUT 43 artiklan 3 kohta)
Poliittinen yhteisymmärrys
(13292/20, 10154/20 + ADD 1) (13999/20)

Puheenjohtaja ministeri Klöckner avasi kalastusta koskevien kohtien käsittelyn kertaamalla, että 9.12.2020 on periaatteellisesti hyväksytty komission esittämä alustava etenemissuunnitelma (non-paper) väliaikaisten kiintiöiden sekä UK:n ja Norjan kanssa käytävien konsultaatioiden periaatteista. Komissio on antanut 14.12. tilannekatsauksen konsultaatioiden tilanteesta. Lisäksi on selvillä periaatteet, mikäli konsultaatioissa ei päästä toivottavaan tulokseen. Yleisellä tasolla väliaikaisesti sovelletaan (roll-over) 25% kiintiötä 3 ensimmäisen kuukauden aikana vuoden 2021 alusta. Poikkeuksena sellaisten kalalajien kiintiöt, joiden kalastus voimakkaasti sidoksissa vuodenaikakauteen ja alkuvuoteen tarvitaan suurempi kiintiö.

Keskustelut jatkuvat edelleen UK:n kanssa EU-kumppanuussopimuksesta ja tämä heijastuu myös kalastusneuvoston neuvotteluihin. Neuvostolla on valmius reagoida nopeasti, mutta neuvoston on esiinnyttävä yhdellä äänellä sitten kun on tarve. Puheenjohtaja vetoa nyt kaikkiin delegaatioihin, että saadaan aikaan pakettiratkaisu ja toivoo, ettei takerruttaisi pikkuasioihin. Alkukeskustelun jälkeen aloitetaan trilateraalit ja nyt toivotaan vain yleisiä kommentteja lyhyesti ja kompromissihaluja.

Komissaari Sinkevicius totesi nyt elettävän vaikeita ja haastavia aikoja. Saksa on tehnyt hyvää valmistelua ja pöydällä on nyt kolme ehdotusta. Vain 25 TAC:n osalta voidaan päätökset tehdä EU:n sisäisesti, suurin osa TAC:eista vaatii konsultaatioita kolmansien maiden, UK:n ja Norjan kanssa. Kalastuskiintiöissä ja päätöksissä EU:ta tarkkaillaan ja päätösten on oltava vastuullisia ja kestäviä. Yleinen kalastuspolitiikkaa, monivuotiset suunnitelmat ja tieteelliset neuvot on otettava huomioon. Lisäksi on muistettava sosio-ekonomiset vaikutukset, varovaisuus- ja ennakkovalvontamisen periaate. Kantoja on elvytettävä ja kestävä enimmäistuotto on otettava huomioon. Myös vaikeita päätöksiä ja pysyviä rajoituksia joudutaan tekemään, esimerkiksi turskan osalta.

Epävarmuus leimaa neuvotteluita UK:n kanssa jaettujen kalakantojen osalta ja kumppanuussopimusneuvottelut ovat pahasti kesken. Komissio jatkaa neuvotteluita tiiviisti ja noudatettava kansainvälistä lainsäädäntöä, ellei erityissopimukseen päästä. Komission ehdottama siirtymisjärjestely, 25%/3kk yleisellä tasolla on perusteltu. Poikkeuksia voidaan huomioida kausiluonteisessa kalastuksessa kiintiötä suurentamalla mutta toisaalta kiintiötä pienentämällä, mikäli tieteellinen arvio niin esittää.

Välimeren osalta komissaari muistuttu historiallisesta monivuotisesta suunnitelmasta, jonka tavoitteena on vuoteen 2025 mennessä päästä kestävään enimmäistuottoon kiintiöiden osalta. 19 kalakantaa 25:stä edelleen ylikalastetaan ja kantojen uusiutuminen on vaarantunut. Vaarana on kantojen romahtaminen ja kalastus kärsii. Pyyntiä pitää rajoittaa ja noudattaa jo olemassa olevia

rajoituksia. On toimittava vastuullisesti eikä tilanne ole kenellekään uusi. Kestävyys on kuitenkin saavutettavissa.

Komissio toivoo vastuullista ja tasapainoista lopputulosta, joka on mahdollisimman lähellä tieteellistä neuvoa tai sitä alempi.

Puheenvuorot pitäneet maat kiittivät yleisellä tasolla puheenjohtajaa valmistelusta ja komissiota rakentavasta etenemissuunnitelmasta. Maat jakoivat näkemyksen haastavista neuvotteluista UK:n kanssa. Esimerkiksi Belgian kalastajat saavat puolet saaliistaan UK:n vesiltä. Kalastajille on tarjottava varmuutta kalastuksen jatkumisesta ja on otettava sosio-ekonomiset erityispiirteet eri maissa huomioon. Komission esittämään 25%/3kk periaatteeseen esitettiin myös huolia ja nähtiin tarve suurempiin kiintiöihin varsinkin kausivaikutteisen kalastuksen osalta sekä mahdollisesti pidempään aikajaksoon, esim. 5-6 kk.

Useilla mailla oli yksittäisiä huomioita joistakin tietyistä kalalajeista, joiden osalta komission esittämiä kiintiöitä pidettiin liian pieninä.

Mustameren osalta sitä koskevat maat esittivät tukensa ehdotuksille. Välimeren osalta muutama maa muistutti, että ne ovat sitoutuneet haastavaan monivuotiseen suunnitelmaan ja tehneet jo raskaita päätöksiä eivätkä ymmärrä yhä tiukentuvia rajoituksia ja vaatimuksia. Muutamat maat esittivät sen sijaan huolensa kestävydestä ja ovat erityisen huolissaan Välimerestä, jossa kalastus on näiden mielestä kestäväntöntä.

Komissaari kertoi kuunnelleensa esitetyt huomiot ja huolet tarkasti. Huoli kalastussektorista on selvä. Komissio on valmis tukemaan ottaen huomioon lakipohjaiset velvoitteet. Komission mielestä sen esittämä yleinen etenemistapa väliaikaisten kiintiöiden osalta on perusteltu ja alkuvuodesta voidaan tarkastella tilannetta uudestaan. Pandemia ei vaikuta kaikilla alueilla samalla tavalla. Kalastusta on aivan selvästi vähennettävä läntisellä Välimerellä.

Puheenjohtaja ministeri Klöckner avasi edellisenä päivänä (15.12.2020) alustetun kalastusta koskevien kohtien jatkokäsittelyn kertaamalla, että puheenjohtajamaa on valmistellut komission tukemana ensimmäisen kompromissiesityksen ensimmäisten trilateraalineuvotteluiden pohjalta, asiakirjassa 13999/20. Asiakirjassa on esitetty muutokset aikaisempiin esityksiin. Muutoksia on esitetty joihinkin tekstikohtiin ja yksittäisiin kiintiöihin.

UK- ja Norja-neuvotteluiden keskeneräisyydestä johtuen muutoksia ei ole tämän osalta komission aikaisemmin esittämään etenemissuunnitelmaan. Asiaan palataan tammikuun aikana, jolloin katsotaan, voidaanko kiintiöitä mukauttaa. Komissio johtaa UK-/Norja-neuvotteluita ja neuvosto osoittaa suurta luottamusta komissiota kohtaan, toistaiseksi on myös edetty hyvin. EU:n yhteiset kannat on käsiteltävä erityisen herkästi ja kalastus on osa suurempaa kumppanuuspakettia.

Kalastuksen saumaton jatkuminen vuodenvaihteen jälkeen on tärkeää ja olisi katastrofi, ellei päästäisi sopuun. Edelleen on avoinna useita yksittäisiä kysymyksiä, mutta toivottavasti kompromissit löydetään.

Komissaari Sinkevicius totesi trilateraalineuvotteluiden olleen tiukkoja, varsinkin Välimeren kiintiöiden osalta, mutta komissio on pyrkinyt tasapuoliseen kompromissiin kunnioittaen periaatteet. Komissio on tullut vastaan useiden kiintiöiden osalta. Komissio on kuullut huolet 25%/3kk periaatteeseen kohdistuvat huolet kausiluonteisen kalastuksen osalta. On muistettava varovaisuus ja

muistettava, että kyseessä jaetut kiintiöt. Komissio arvioi antamansa lausuman mukaisesti kiintiöitä tammikuussa.

Välimeren osalta on tehtävä kalastuksen vähentämispäätöksiä kiireesti, niitä ei voida enää lykätä. Vähennys ja tekniset toimet ovat välttämättömiä. Neuvottelutilanne on hankala, useita ennalta-arvaamattomia tekijöitä ilmassa, kestävyys on kuitenkin muistettava. Komissio on aina valmis tukemaan kalastussektoria ja toivoo, että päästään sopimukseen.

Puheenvuoron pitäneet maat (Espanja, Ranska, Italia, Irlanti, Alankomaat, Belgia, Kroatia, Kreikka, Portugal, Tanska, Malta, Kypros ja Slovenia) kiittivät puheenjohtajamaata ja komissiota kompromissiesityksestä, joka valtaosin oikean suuntainen mutta riittämätön ja vaatii lisäneuvotteluita. Maat ymmärtävät hankalan neuvottelutilanteen mutta haluavat samalla varmuuden kalastuksen jatkumisesta ja kalastajien sosio-ekonomisen tilanteen huomioimista. Useilla mailla oli edelleen voimakkaitakin muutosvaatimuksia yksittäisten kalastuskiintiöiden osalta. Varsinkin 25%/3kk osalta esitetään kausiluonteisen kalastuksen selvempää huomioimista.

Komissio totesi näkemysten olevan vielä liian kaukana toisistaan. Komissio vetoaa maihin, että ne tulisivat lähemmäs komission esityksiä. Komissio ymmärtää ja jakaa huolen kalastajien toimeentulosta, mutta tyhjiä lupauksia on turha antaa.

Neuvottelut Norjan kanssa etenevät positiivisesti, mutta UK:n kanssa ei niin hyvin. UK tarkkailee tiukasti EU:n kalastuskeskusteluja osana kumppanuusneuvotteluitaan. Myös muut kolmasmaat seuraavat EU:n kalastuspolitiikkaa ja EU:n on oltava nöyrä, tasapainoinen ja avoin.

Puheenjohtaja toivoo jäsenmailta kompromissihaluja ja joustavuutta. Neuvotteluita jatketaan maakohtaisesti trilateraalineuvotteluissa. Puheenjohtaja palaa tilanteen mukaan uudella kompromissiesityksellä illan/yön aikana.

Koko päivän, illan ja yön jatkuneiden trilateraalineuvotteluiden jälkeen puheenjohtaja teki uuden kompromissiesityksen 13999/1/20 rev1 ja neuvoston kokousta jatkettiin torstaiaamuna 17.12.2020 klo 07:50 esityksen käsittelyllä. Puheenjohtaja kiitti delegaatioita tiivistä ja pitkistä neuvotteluista ja nyt ratkaisu on loppusuoralla. Ratkaisuun liittyy UK-kumppanuusneuvotteluiden aiheuttama epävarmuus ja 1.1. alkaen sovelletaan pääsääntöisesti 25% kiintiöitä 3 kk ajan. Joidenkin kiintiöiden osalta on kuitenkin tehty korotuksia. UK-neuvottelutilanne on herkkä ja komissio on luvannut palata tilanteeseen tammikuussa. Välimeren osalta nyt esitetty kompromissi sisältää 7,5% vähennyksen sekä liitännäistoimenpiteitä. Puheenjohtajan mielestä esitys on tasapainoinen kompromissi.

Komissaari totesi, että tämä neuvottelukierros on hyvin erilainen kuin tavallisesti. UK-neuvottelut vaikeuttavat taustalla ja kolmen alueellisen ehdotuksen käsittely on iso paketti. Kaikkien on oltava joustavia. Ratkaisuun liittyvä kolmen kuukauden siirtymäajan ratkaisu on tärkeä, mutta lukujen kanssa on oltava varovainen. Ratkaisu täyttää komission tavoitteet osittain, mutta valitettavasti ei kaikilta osilta. Komission kantavana ajatuksena on ollut kalakantojen ja kalastuksen kestävyys. Välimeren osalta ratkaisu on komission kannalta pettymys, kalakantojen tilanne on hälyttävä eikä olla tarpeeksi kunnianhimoisia. Komissio kuitenkin kiittää kaikkia neuvotteluosapuolia ja varsinkin puheenjohtajaa ratkaisuehdotuksesta.

Puheenjohtaja esitti kompromissiesityksen hyväksymistä. Mikään valtuuskunta ei esitystä vastustanut, joten puheenjohtaja katsoi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi. Italia esitti kysymyksen antamansa lausuman taulukkoon sisältyvistä luvuista, jotka tarkistetaan Italian ja komission välillä myöhemmin. Puheenjohtaja ilmoitti, että varsinaiset kolme käsiteltävänä ollutta neuvoston asetusta Atlantin ja Pohjanmeren, eräiden syvänmeren sekä Välimeren ja Mustanmeren osalta hyväksytään kirjallisissa menettelyssä, menettelyä ei vastustanut mikään valtuuskunta.

Neuvoston kokous päättyi 17.12.2020 klo 08:10.

MAATALOUS

6. Päätelmät EU:n laajuisesta eläinten hyvinvointimerkistä (13691/20)

Hyväksyminen

Puheenjohtaja alusti keskustelua toteamalla, että eläinten hyvinvointi on Saksan puheenjohtajakauden prioriteetteja. Eläinten hyvinvointimerkinnällä voidaan edistää eläinten hyvinvointia ja tutkimusten mukaan kuluttajat ovat siitä kiinnostuneita. Puheenjohtaja totesi myös, että merkinnän avulla tuottajat voivat saada paremman hinnan vähimmäisvaatimuksen ylittävistä panostuksestaan eläinten hyvinvoinnin eteen. Puheenjohtaja totesi, että päätelmillä tuetaan komission Pellolta pöytään –strategiassakin mainittua työtä merkinnän kehittämiseksi. Merkinnällä tulee olla selkeät ja avoimet kriteerit ja sen pitää kattaa kaikki tuotantoeläimet ja kaikki kasvatuksen vaiheet. Tulevan logon tulee olla selkeä ja hyvin tunnistettavissa. Puheenjohtaja totesi, että päätelmien teksti on nyt tasapainoinen.

Komissaari Wojciechowski totesi olevansa erityisen kiitollinen päätelmistä, sillä eläinten hyvinvointi on tärkeä asia. Komissaari viittasi Pellolta pöytään –strategiaan, jossa myös korostetaan eläinten hyvinvointia kiinteänä osana kestävästä ruokajärjestelmästä. Komissaari totesi, että olemassa olevan lainsäädännön ja olemassa olevien merkintöjen tarkasteleminen on hyvin tärkeää. Hyvinvointimerkinnällä voidaan varmistaa, että eläintä on kohdeltu hyvin ja eläimiä ei ole kuljetettu liian pitkää aikaa esimerkiksi yli 8 tuntia. Lisäksi komissaari totesi, että näin voitaisiin kannustaa paikallisten tuotteiden käyttöön. Komissaari totesi myös, että he aloittavat ulkoisen selvityksen asiasta ensi vuonna ja komissio kerää kansallisia kokemuksia. Komissaari myös totesi, että aina ei tarvita rajoittavia säädöksiä vaan voimme myös kannustaa muuta kautta parempaan. Aloite on tärkeä myös EU:n uskottavuuden ja CAP:n näkyvyyden näkökulmasta.

Suomi kiitteli Saksaa määrätietoisesta työstä EU:n laajuisen eläinten hyvinvointimerkinnän edistämisen puolesta ja muistutti, että työ alkoi jo Suomen puheenjohtajakaudella joulukuussa 2019, jolloin hyväksyttiin neuvoston päätelmät eläinten hyvinvoinnista. Hyvinvointimerkintä on tärkeä väline auttaa kuluttajaa ottamaan kantaa ja konkreettisesti edistämään tuotantoeläinten hyvinvointia EU:ssa. Suomi mainitsi myös, että merkinnän myötä mahdollistetaan tuottajille reilumpi korvaus heidän panostuksestaan eläinten hyvinvointiin.

Jäsenmaat kiittelivät puheenjohtajaa hyvästä työstä ja tasapainoisista päätelmistä. Kaikki jäsenmaat kannattivat päätelmiä. Yhteinen EU:n laajuinen merkintä oli monen jäsenmaan mielestä hyvä mahdollisuus edistää eläinten hyvinvointia. Lisäksi usea maa korosti, että sen avulla voidaan taata tuottajille parempi kompensaatio.

Keskustelussa korostui merkin **vapaaehtoisuus**. Muutama maa totesi, että olisi ollut hyvä mainita vapaaehtoisuus eksplisiittisesti tekstissä. Pari jäsenmaata viittasi omiin kansallisiin merkkeihin.

Keskustelussa nousi esiin myös, että merkinnän **kriteerien tulee olla yli EU-tason minimivaatimuksien ja** merkissä olisi oltava useita luokkia. Yksi maa totesi, että tuottajille pitäisi maksaa korvausta merkin ensimmäisenä käyttöönottovuonna ennen kuin itse merkki alkaa tuottaa hedelmää.

Yksi maa totesi, että merkintäjärjestelmän kehittämisessä tulee myös arvioida jäsenmaiden erityispiirteitä ja sen vaikutuksia tuottajien asemaan ja merkinnän käyttöönotolle tarvitaan riittävä siirtymäaika. Keskustelussa muistutettiin myös tuontituotteiden alhaisemmista tuotantokriteereistä ja

kilpailuasetelmasta sekä tuottajien kilpailukyvyistä. Lisäksi muistutettiin, että hallinnollinen taakka tulee pitää kohtuullisena.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen toteamalla, että jäsenmaat kannattavat yksimielisesti päätelmiä. Monissa puheenvuoroissa korostui, että merkinnän tulee uskottava ja sen kriteerit avoimet ja selkeät. Muutama jäsenmaa myös muistutti, että kilpailukyky ei saa kärsiä.

Komissaari Wojciechowski totesi olevansa keskusteluun tyytyväinen. Komissaarin mukaan on harvinaista, että jäsenmaat ovat näin samaa mieltä jostain asiasta. Päätelmät ovat tärkeä viesti kaikille, niin kuluttajille kuin EP:lle. Komissaari totesi, että merkintä olisi luonteeltaan vapaaehtoinen, muuta ei voida kuvitellakaan. Komissaari viittasi myös CAP-uudistuksen valmisteluun ja eläinten hyvinvoinnin tukemiseen CAP:n kautta. Eläinten hyvinvointi liittyy myös CAP:n ehdollisuuteen, sillä on tiettyjä minimiehtoja, jotka tuottajien tulee täyttää. Komissaari myös totesi, että ekojärjestelmissä voidaan ottaa huomioon eläinten hyvinvointi. Komissaari ei uskonut, että merkintäjärjestelmällä olisi kielteisiä vaikutuksia kilpailukykyyn vaan päinvastoin se voi tuottaa lisäarvoa tuottajille. Komissaari uskoi merkinnän olevan kauppasuhteissa jopa EU:lle etu maantieteellisten merkintöjen tapaan. Toki on tarkasteltava, että merkintä ei aiheuta sisämarkkinoilla epäileviä tilanteita.

7. Neuvoston päätelmät pakkausten etupuolella olevista ravintoarvomerkinnöistä, ravintosisältöprofiileista ja alkuperämerkinnöistä (13694/20)

Hyväksyminen

Puheenjohtaja alusti keskustelua toteamalla, että päätelmät juontavat juurensa Pellolta pöytään – strategiasta, joka sisältää kaikki kolme päätelmissä mainittua asiaa. Puheenjohtaja viittasi myös elinympäristönmuutokseen ja sitä kautta ylipainon lisääntymiseen. Kuluttajille tulee tarjota keinoja tehdä helposti terveellisiä valintoja. Käytössä on jo pakkausten takapuolella olevat taulukot ravintosisällöstä, mutta joskus kuluttajien on vaikea etenkin nopeasti lukea niitä. Etupuolella oleva harmonisoitu merkki olisi helpompi tunnistaa. Puheenjohtaja totesi myös, että päätelmät sisältävät myös alkuperämerkintöjen laajentamisen. Kuluttajat ovat kiinnostuneet tuotteiden alkuperästä ja puheenjohtaja nosti esiin esimerkiksi hunajan ja hunajasekoitusten paremmat alkuperämerkinnät. Puheenjohtaja mainitsi myös ravintosisältöprofiilit ja totesi tärkeäksi selvittää esimerkiksi elintarvikkeiden suola- ja sokeripitoisuuksia niiden avulla. Puheenjohtaja painotti, että päätelmät antaisivat selkeän viestin komissiolle jatkotyöhön ja nyt käsillä on tasapainoinen kompromissi. Puheenjohtaja vetosi jäsenmaihiin, että ne voisivat hyväksyä päätelmät.

Komissaari Wojciechowski totesi, että komissio on sitoutunut edistämään kestävästä elintarvikkeiden käyttöä ja pitää tärkeänä neuvoston päätelmiä. Komissaari painotti, että jatkotyö pohjautuu tieteseen ja kattavaan vaikutusten arviointiin. Komissio pohtii myös vaihtoehtoja olemassa olevien merkintöjen huomioimiseksi kuten myös perinteisten tuotteiden ja yhden raaka-aineen tuotteiden huomioimista. Komissio myös totesi, että kuuleminen on tärkeä etappi asian edistämisessä.

Suomen puheenvuorossa korostettiin, että kuluttajien mahdollisuuksia saada tietoa elintarvikkeiden ravintosisällöstä ja alkuperästä tulee edelleen parantaa. Suomi tuki puheenjohtajamaan kompromissia. Suomen mukaan pakkauksen etupuolella esitettävä ravintoarvomerkintä on yksi keino auttaa kuluttajaa tekemään terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta parempia valintoja. Tällainen merkintä tulee olla kuluttajien nopeasti ja helposti nähtävissä ja ymmärrettävissä. Suomi myös korosti jäsenvaltioiden erityispiirteitä kansanterveyteen ja sen edistämiseen liittyvissä kysymyksissä, kuten kansallisissa merkinnöissä. Suomi painotti olevansa erityisen ilahtunut komission aikeista tarkastella pakollisten alkuperämerkintöjen laajentamista uusille elintarvikkeille.

Jäsenmaiden keskustelussa selvästi suurin osa tuki puheenjohtajan kompromissiehdotusta päätelmiksi. Jäsenmaat totesivat, että päätelmien laadinta ei ole ollut helppoa ja puheenjohtajamaa sai

kiitoksia kovasta työstä. Toisaalta esimerkiksi Belgia näki, että päätelmien uusi versio oli jo liikaa vesitetty.

Kolme jäsenmaata (Italia, Tšekki ja Kreikka) suhtautui kriittisemmin päätelmiin ja ilmoittivat vastustavansa niitä. Italia kritisoi kovasanaisimmin päätelmiä ja totesi, että puheenjohtajamaa ei ole ollut neutraali päätelmien laadinnassa. Myös muutama muu jäsenmaa kritisoi päätelmiä, mutta katsoivat voivansa hyväksyä kompromissitekstin. Kriittiset maat korostivat ennen kaikkea, että **ravintoarvomerkinnot** eivät saa jakaa tuotteita hyviin ja huonoihin tuotteisiin. Maat korostivat, että ruokavalion kokonaisuus ratkaisee ja monimutkaisesta asiasta, kuin ravintoarvot, ei voida yksinkertaisella merkillä kertoa. Muutama maa totesi ymmärtävänsä Italian huolia, mutta kuitenkin tukivat päätelmiä.

Joukko jäsenmaita oli huolissaan perinteisten ja alkuperäsuojattujen tuotteiden kohtelusta ja totesivat, että merkinnän ei pitäisi koskea niitä. Toisaalta useat maat ovat pitäneet ennenaikaisena minkään tuoteryhmän jättämistä merkintöjen ulkopuolelle. Yksi jäsenmaa ehdotti siirtymäaikaa mahdollisen merkinnän käyttöönotolle.

Muutama jäsenmaa korosti, että tarvitaan nimenomaan EU-tason ravitsemusmerkintä. Osa totesi myös, että merkinnän tulisi olla pakollinen. Keskustelussa viitattiin myös, että harmonisoitu merkintä voisi olla esimerkiksi väriskaala tai liikennevalomerkintä. Kolme jäsenmaata totesi, että kansallisia järjestelmiä ei tule sallia EU-merkinnän rinnalla. Muutama jäsenmaa korosti Suomen tavoin, että mahdollisuus kansallisiin, vakiintuneisiin merkintöihin pitää sallia.

Moni jäsenmaa korosti elintarvikkeiden **alkuperämerkintöjen** laajentamista. Erityisesti esiin nousivat hunajan, liha- ja maitotuotteiden paremmat merkinnät. Kaksi maata olisivat halunneet päätelmiin maininnan alkuperämerkinnän pakollisuudesta. Perinteisesti osa jäsenmaista korosti vapaaehtoisia alkuperämerkintöjä.

Ravintosisältöprofiilit mainittiin vain muutamassa puheenvuorossa, joissa kannatettiin niiden luomista erityisesti jalostetuille tuotteille, mutta myös kritisoitiin ravintosisältöprofiileja koskevaa päätelmien tekstiä.

Lähes jokainen maa mainitsi puheenvuorossaan komission vaikutustenarvion ja kuinka tärkeää on tehdä mahdollisimman kattava ja eri vaihtoehtoja punnitseva arvio.

Komissaari Wojciechowski totesi loppupuheenvuorossaan, että kuluttajilla on oikeus tietää mistä pellosta tuote on hänen pöydälleen päätenyt. Komissaari totesi, että he ovat valmiita laatimaan kattavan vaikutustenarvioinnin ja vertaavat siinä myös olemassa olevia järjestelmiä. Komissaari vetosi vielä jäsenmaitiin, että he hyväksyisivät päätelmät.

Lopulta puheenjohtaja äänestyytti päätelmien hyväksymisen. Kolme jäsenmaata, Italia, Tšekki ja Kreikka, äänestivät päätelmiä vastaan ja näin ollen neuvoston päätelmiä ei voitu hyväksyä. Puheenjohtaja totesi, että päätelmät ovat sitten puheenjohtajan päätelmät, jäsenmaiden vahvalla tuella. Puheenjohtaja korosti, että jossain vaiheessa on nostettava kädet pystyyn ja todettava, että päätelmiä ei voi enää vesittää enempää. Hän oli kuitenkin kiitollinen, että suurin osa jäsenmaista tuki päätelmiä.

Italia käytti vielä lopuksi puheenvuoron, jossa oli harmissaan, että puheenjohtajamaa ei halunnut ottaa heidän ehdotuksiaan huomioon. Italia korosti, että olisi ollut tärkeää saavuttaa neuvoston yhteinen kanta. Italia, Tšekki ja Kreikka jättivät neuvoston pöytäkirjaan asiasta lausuman. Kypros totesi, että yhtyy lausuman näkemyksiin, vaikka olivatkin valmiita tukemaan päätelmiä.

Muut asiat

8. Kalastus

a) Covid-19-kriisi kalastus- ja vesiviljelyalalla vuonna 2021 (13854/20)

Kroatian valtuuskunnan tiedotusasia Bulgarian, Kroatian, Kyproksen, Tšekin, Viron, Ranskan, Latvian, Maltan ja Puolan valtuuskuntien puolesta

Kroatian valtuuskunta esitti Bulgarian, Kroatian, Kyproksen, Tšekin, Viron, Ranskan, Latvian, Maltan ja Puolan valtuuskuntien allekirjoittaman asiakirjan, jossa esitetään COVID-19 erityistukitoimien jatkamista vuoden 2020 lopun jälkeen kalastus ja vesiviljelyalalla.

Puheenvuoron pitäneet valtuuskunnat katsovat, että kala- ja vesiviljelyalat tarvitsevat edelleen erityisiä tukitoimia, koska COVID-19 pandemia jatkuu edelleen ja aiheuttaa vaikeuksia näille aloille. Nyt voimassa olevat tukitoimet päättyvät vuoden 2020 loppuun eikä uusi kalatalousrahasto ole vielä voimassa eikä tukea voi kohdistaa sitä kautta. Tukitoimia esitetään jatkettavaksi ainakin 6 kuukautta, mahdollisesti varastoinnin osalta 12 kuukautta. Tukitoimia perustellaan myös maatalouden vastaavilla toimilla. Unkari kertoi, ettei se erityistukia ole tarvinnut, mutta ymmärtää muiden niitä tarvitsevan ja solidaarisesti tukee esitystä.

Komissaari Sinkevicius kertoi kuulleensa esityksen, mutta ei lupaa erityistukitoimien jatkoa. Sen sijaan komissio on pohtinut uuden rahaston mahdollisuuksia tällaiseen erityistilannetukeen ja sellaista voidaan soveltaa, jos komissio arvioi markkinatilanteen tarpeeksi vakavaksi. Erityistukea voitaisiin kohdistaa aiheutuneisiin lisäkuluihin ja tappioihin sekä varastointiin poikkeustilanteissa. Komissio seuraa markkinatilannetta tarkasti ja jos tilanne vaatii, voidaan tuki aktivoida mutta komissio ei voi ennakoida lainsäädännön viimeistelyä. Komissaari muistutti, että myös vanhassa rahastossa voisi olla soveltuvia tukimekanismeja.

Maatalous

b) EU – Maatalouden digitalisointia käsittelevä konferenssi (järjestäjänä Saksan liittovaltion elintarvike- ja maatalousministeriö yhdessä EURAGRI:n kanssa) (Potsdam (Saksa), 2.–3. joulukuuta 2020) (13682/20)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi, että konferenssi järjestettiin 2.-3.12.2020 web-konferenssina ja mukana oli yli 1000 osallistujaa. Konferenssi järjestettiin yhteistyössä EURAGRI-tutkijaverkoston kanssa. Puheenjohtaja korosti digitalisaation mahdollisuuksia vastata myös Pellosta pöytä –strategian ja vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin. Digitalisaation avulla voidaan muun muassa vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja parantaa eläinten hyvinvointia sekä edistää elintarviketurvallisuutta ja jäljitettävyyttä.

Puheenjohtaja painotti myös, että konferenssissa pohdittiin miten digitalisaatio olisi kestävä ja mitä toimenpiteitä ja mahdollisuuksia on käytettävissä. Lisäksi konferenssissa pohdittiin mahdollista säännöstöä ja ohjeistusta liittyen maatalouden dataan. Puheenjohtaja viittasi jo olemassa oleviin EU:n käytäntöihin (Code of Conduct).

Komissaari Wojciechowski viittasi puheenvuoronsa alussa myös CAP-trilogiisiin ja onnitteli Saksaa hyvästä työstä.

Komissaari kiitteli myös hyvän konferenssin järjestelyistä. Digitalisaatio on korkealla komission tavoitteissa. Se on myös tärkeä osatekijä, kun pyritään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pellosta pöytä –strategian tavoitteisiin. Lisäksi komissaari viittasi CAP-uudistukseen ja totesi

digitalisaation olevan keskeinen elementti maatalouden uudenaikaistamisessa. CAP tarjoaa monia välineitä tähän. Komissaari myös korosti, että tieteellä on tärkeä rooli siirtymässä. Komissio tukee räätälöityjä tutkimus- ja innovaatiotoimia. Komissio tarkastelee EU:n käytäntesäännöistä saatuja kokemuksia erityisesti maatalouden osalta. Komissaari totesi, että on ratkaistava myös lainsäädännölliset haasteet tiedon jakoon liittyen. Komission DG AGRI tekee asiassa yhteistyötä DG CONNECT-pääosaston kanssa.

Jäsenmaat eivät käyttäneet puheenvuoroja.

c) EU:n maksajavirastojen johtajien 48. kokous (online, 8.–9. lokakuuta 2020) (13794/20)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja totesi, että maksajavirastojen johtajien kokouksessa keskusteltiin uuden kauden haasteista, kuten esimerkiksi siirtymisestä uuteen toimeenpanomalliin. Kokouksessa järjestettiin kaksi työpajaa. Toinen koski väärinkäytösten ja petosten estämistä ja niiden vaikutusta uuteen tulospäätöseen lähestymistapaan. Toinen taas CAP-strategiasuunnitelman ja tulevan tuloksellisuusraportointisysteemin suunnittelua. Keskusteluissa sivuttiin myös pandemian tuomia haasteita, kuten miten valvonnat toteutetaan pandemia-aikana.

Mukana kokouksessa oli edustus myös Euroopan parlamentista ja komissiosta. Euroopan parlamenttia edusti CAP-strategiasuunnitelma-asetuksen mietinnön laatija Peter Jahr. Hänen mukaansa politiikan yksinkertaistamisen tavoite voi olla törmäyskurssilla, kun samaan aikaan vaaditaan lisää tuloksia ja laadun varmentamista. Puheenjohtaja totesi lopuksi, että maksajavirastot toimivat todella hyvin ja tekevät tärkeää työtä.

Wojciechowski käytti lyhyen puheenvuoron ja totesi, että työtä jatketaan kaikkien esille nostettujen aiheiden osalta.

Jäsenmaat eivät käyttäneet puheenvuoroja.

Kokouksen lopussa puheenjohtaja summasi kautensa tulokset yhteen. Saksan puheenjohtajakausi on ollut monella tapaa tuloksekas. Puheenjohtaja antoi myös puheenjohtajan nuijan tulevalle puheenjohtajamaille Portugalille. Portugali esitteli lyhyesti kautensa painopisteitä. Portugalin tavoitteena on esimerkiksi saada kaudellaan CAP-neuvottelut päätökseen.

Suomen edustajat

Pysyvän edustajan sijainen Kivimäki, Mertens Fant, Hörman, Kytölä, Rönty EUE

Asiakirjat

Mainittu asiakohdittain

Liitteet

Viite

Asiasanat	elintarvikkeet, jaosto kalastus (EU 17), jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), kalastus, maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto, pakkausmerkinnät, eläinlääkintä
Hoitaa	MMM, STM, YM
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV
